

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: L. Penning
Titel: De trompetter van Gorkum
Druk: 1
191 blz.

"De trompetter van Gorkum", van L. Penning. In deze historische novelle lezen we, hoe er strijd was tusschen Holland en het Arkelsche huis. De verovering van Gorkum door Willem van Arkel, de door onwaakzaamheid mislukte bestorming van den Burcht en de strijd tusschen hem en Jacoba van Beieren worden hier levendig beschreven, en vooral wordt er op gewezen hoe Willem, die voor zijn vader de poort van Gorkum had gesloten, ondervond dat: "Wie zijnen vader of zijne moeder vloekt, diens lampe zal worden uitgebluscht in zwarte duisternis!" Wat laat zoo'n boek van Penning zich toch prettig lezen: in zijn vertellen boeiend, in zijn beschrijven kunstig, in zijn inhoud degelijk. Er komen wolven en bloedige tooneelen in voor, dus voor 12 jaar en ouder.

Boekbeoordeling in Het Kind, 11-09-1909

Auteur: L. Penning
Titel: De trompetter van Gorkum
Druk: 1
191 blz.

De naam van den schrijver van dit boek doet ons iets goeds verwachten. In deze verwachting worden wij niet teleurgesteld. In den vorm eener novelle wordt ons hier verhaald de strijd, die met afwisselende krijgskansen gevoerd wordt tusschen Jonker Willem van Arkel en Willem VI, Graaf van Holland, en met Arkels ondergang eindigt. Het laatste beslissende gevecht in Gorkums straten bezorgt aan den laatsten der Arkels de nederlaag, vooral door het verraad van eenen zijner hopliden, voor wien hij echter door Floor Merwe, den trompetter, was gewaarschuwd. De waarschuwing werd in den wind geslagen, doch niettegenstaande de miskenning blijft de trompetter zijnen heer getrouw en strijdt voor hem tot het laatste oogenblik. Om vorm en inhoud beide een kostelijk boek. Zeer fraaie omslag. Flinke, heldere druk. De plaatjes mogen gezien worden. Het geheel maakt eenen uitnemenden indruk en strekt den uitgever tot eere. De stijl doet u overal denken aan den bekwamen auteur der bekende verhalen uit het lijden en den strijd van het dappere Boerenfolk. Toch vonden wij deze novelle, die de historie illustreert, niet zoo pakkend als zijn Transvaalverhalen. De vreemde en geheimzinnige dingen uit de oude kroniek, op de eerste bladzijden vermeld, bekoorden ons niet. Hier en daar stieten wij ons aan platte uitdrukkingen : "een saaie boel", "om den dood niet". Het vrij lange verhaal van den sledetocht, waaraan het geheele vierde hoofdstuk gewijd is, hoewel op zichzelf hoogst interessant, achten wij in het kader van dit werk geheel misplaatst. Het staat in geen ander verband met het overige van het boek, dan dat de

held van het verhaal dien tocht heeft medegedaan. Ook is het uit technisch oogpunt aan bedenking onderhevig, dat twee personen zóó op den voorgrond treden, dat men vraagt : wie is nu de hoofdfiguur, de Trompetter of Willem van Arkel? Na deze opmerkingen, die wij vrijmoedig, maar zonder onbescheidenheid in 't midden brengen, blijft er in dit boek slechts stof tot eeren en bewonderen over. Deze novelle biedt inderdaad schoonheden van den eersten rang. Gedurig verbaast u de fonkelende kleurenpracht van des auteurs penseel. De geschetste natuurtooneelen zijn gelukkig gekozen, de karakters fraai geteekend, het fijne en het ruwe, het teedere en het scherpe beurtelings kunstig dooreengemengd en kunstig verdeeld. Welk eene tegenstelling tusschen de huiselijke tafereeltjes in Merwe's woning en de bloedige tooneelen daarbuiten. Hoe schoon steekt de dapperheid van Merwe's zoon bij de teederheid zijner moeder af. Men geniete den levendigen verhaaltrant, den vloeienden vorm der gesprekken, het dichterlijk waas, over het geheele werkje verspreid en men zal den lof niet overdreven keuren, dien wij er van ganscher harte aan toekennen, dat dit boekje een der schoonste is uit de rijke verzameling van den heer CALLENBACH. Alleen geve men het niet aan kinderen, maar aan jongelieden in handen. In de lectuur voor de ouderen bekleedt het ongetwijfeld eene eervolle plaats. Het brengt hun eene diep ernstige vermaning, als het op zoo aangrijpende wijze teekent, hoe aan den laatsten der Arkels, die zijnen vader verstiet, het woord der Schrift wordt vervuld : "Wie vader of moeder vloekt, diens lamp zal uitgebluscht worden in zwarte duisternis."

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1902

Auteur: L. Penning

Titel: De trompetter van Gorcum

Druk: 2

151 blz.

prijs gebonden f 4,75; jongens- en meisjesboek. Inhoud: Het verhaal gaat over de strijd in de tijd der Hoekse en Kabeljauwse twisten, inzonderheid over de strijd tussen de Van Arkels en van Gorcum. De jonge Willem van Arkel wordt verraden door zijn onderbevelhebber Willem van Druten. Hij liet in de strijd zijn heer Willem in de steek. Jan van Egdome, een zwager van jonker Willem v. Arkel, bijgenaamd de dolle Jan, komt hem helpen. De Trompetter Floris Mer. weszoon waarschuwt jonker Willem Jan van Drenten niet te vertrouwen. Hij wordt echter smadelijk weggejaagd. Floris gaat weg, zeer teleurgesteld, maar als het gevaar dreigt gaat z'n vader mee in de strijd. Op het trompetgeschal wordt de moed aangewakkerd. Helaas de overmacht is te groot. Jonker Willem bedankt zijn trompetter en wordt gedood. De vader van Floris en hij zelf zijn zwaar gewond en worden naar huis gedragen en door zuster Hilda verbonden. Conclusie: Een goed geschreven boek. De geschiedenis van de vroege middeleeuwen herleeft. Het is lectuur, die de oudere jongens zullen verslinden. Gaarne aanbevolen voor de leeftijd van 12-14 jaar. Eindoordeel: warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1966

Auteur: L. Penning

Titel: De trompetter van Gorcum

Druk: 4

151 blz.

geb., leeftijd: vanaf 12-13 jaar, eenvoudige, nogal "zwarte tekeningen". Geschikt voor jongens. Prijs f 14,90. Inhoud: Een historisch verhaal over het huis Van Arkel. Men veroverd Gorkum. Maar dat blijft niet zo. Na felle strijd verliest de familie Gorkum weer. In dit verhaal spelen Floor en z'n familie een grote rol. Floor is de trompetter van Willem van Arkel en hij maakt de strijd van dichtbij mee.

Conclusie: Het boek is erg ouderwets. Met name het taalgebruik. Veel kinderen zal deze verteltrant niet meer aanspreken. Soms wordt het verhaal wel wat erg "bloederig". De uitgave is overigens goed verzorgd. En de prijs is redelijk t.o.v. het gebodene. Eindoordeel: matig aanbevolen. E. ten Berge - van den Berg

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1986
